

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 16.07.2025
Sayı : 1289

10/2973

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2023-2024 öğretim yılı itibarıyla Türkiye'de yaklaşık 8 milyon üniversite öğrencisi bulunmaktadır. Bu öğrencilerden yaklaşık yüzde 40 ailelerinin ikamet ettiği il dışında eğitim öğretimlerine devam ettikleri tahmin edilmektedir.

Üniversite öğrencilerinin eğitim ve barınma giderleri başta olmak üzere ekonomik, sosyal ve yapısal sorunlarının tüm boyutlarıyla araştırılması, karşılaştıkları zorlukların güncel verilerle ortaya konulması, kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Aliye TİMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Sedat TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Ahmet BİN ZARCAN
Edirne Milletvekili

Melik MEVİ
Gaziantep Milletvekili

Toker AKGÖZ
Bolu Milletvekili

Doğan CEYLAN
Gaziantep Milletvekili

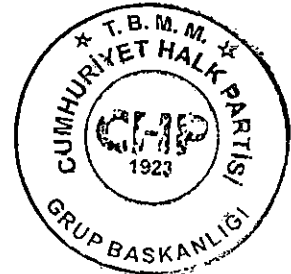
Veli BİNGÖL
Kırıkkale Milletvekili

Gülcem KİŞİ
Mardin Milletvekili

Mehmet TAHTAŞIZ
Gaziantep Milletvekili

A. Mehmet BİLİR
Mardin Milletvekili

Soner BELMEZ
Samsun Milletvekili

GEREKÇE

Üniversite öğrencileri, ülkemizin geleceği ve nitelikli iş gücünün temel kaynağıdır. Ancak son yıllarda ekonomik kriz, artan barınma giderleri, yetersiz burs ve kredi imkanları gibi sorunlar nedeniyle üniversite gençliği ağır bir geçim yükü altında yaşam mücadelesi vermektedir.

Türkiye’de yükseköğretimde kayıtlı öğrenci sayısı 2024 yılı itibarıyla 8 milyon 296 bin kişiye ulaşmıştır. Bu genç nüfusun barınma, geçim ve eğitim giderleri her geçen gün ağırlaşmaktadır. Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) verilerine göre devlet yurtlarının toplam kapasitesi yalnızca 950 bin kişidir, bu da tüm öğrencilerin ancak %11’ine barınma imkânı sunulabildiğini göstermektedir. Öğrencilerin yaklaşık 7 milyonundan fazlası özel yurtlara veya fahiş kiralara mecbur bırakılmaktadır.

Öğrenci harcamaları kalemlerinde kira, ulaşım ve gıda fiyatları en başta gelmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre son 2 yılda öğrenci barınma giderleri %140’a yakın artmış, kira bedelleri özellikle büyükşehirlerde %200’leri aşmıştır.

Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) verilerine göre her yıl yaklaşık 50 bin öğrenci kayıt dondurmakta ya da kaydını sildirmektedir. Bunun en önemli nedenleri arasında barınma, ulaşım, materyal ve geçim masraflarının karşılanamaması ilk sıradadır. Ayrıca 10 binlerce genç, kazanmasına rağmen üniversiteye kayıt yaptıramamakta ya da gidememektedir. Bu tablo, fırsat eşitliği ilkesine ve eğitim hakkına ağır bir darbe vurmaktadır.

KYK burs ve kredi miktarları, artan yaşam maliyetleri karşısında yetersiz kalmakta; öğrenciler kitap, materyal, yemek, ulaşım, teknoloji gibi temel giderlerini dahi karşılamakta güçlük çekmektedir.

Diğer yandan, Türkiye genelinde üniversite kampüslerinin çoğunda yurtlar kampüs alanı içinde yer almamakta; öğrenciler şehir içi ulaşım sorunları, yetersiz toplu taşıma seferleri ve yüksek ulaşım maliyetleri nedeniyle mağduriyet yaşamaktadır.

Staj bulmak da gençlerin karşılaştığı bir diğer önemli sorundur. Zorunlu stajı bulunan bölümlerde bile öğrencilerin staj yeri bulmakta zorlandığı; Ulusal Staj Programı gibi devlet destekli uygulamaların kontenjan, sektör çeşitliliği ve yaygınlık açısından yetersiz kaldığı görülmektedir.

Üniversite gençliğinin yaşam standardının yükseltilmesi, eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması, eğitimin niteliğinin korunması ve genç beyin göçünün engellenmesi için kalıcı sosyal ve ekonomik çözümler üretilmesi zorunludur.

Bu nedenle; üniversite öğrencilerinin barınma, burs, kredi, ulaşım, eğitim materyali giderleri, staj imkânları ve bu sorunlar nedeniyle üniversiteyi terk eden ya da eğitim hakkından vazgeçmek zorunda kalan gençlerin durumu tüm yönleriyle araştırılmalı; Anayasa’nın sosyal devlet ilkesi gereği gerekli politika önerileri geliştirilmelidir. Bu amaçla Meclis Araştırma Komisyonu kurulması toplumsal bir sorumluluk haline gelmiştir.

1289. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

[illegible]